

SERGEL NORGE AS
Postboks 177
3201 SANDEFJORD

VÅR REFERANSE
23/8205

DERES REFERANSE

DATO
07.03.2024

Tilsynsrapport

Sakens bakgrunn

Finanstilsynet ba i brev av 7. juli 2023 om redegjørelse for foretakets behandling av saker der det feilaktig var sendt utleggsbegjæring basert på foretakets hendelsesrapport av 30. juni 2023. Av hendelsesrapporteringen fra foretaket følger det at skyldner ble krevet for rettsgebyr, skrivesalær og omkostningsrente i 646 saker *før* det var anledning til det og uten forbehold.

Finanstilsynet kunne imidlertid ikke se av hendelsesrapporten at foretaket hadde vurdert tilbakeføring eller nedjustering av innbetalte utenrettslige inndrivingskostnader i sakene som var omfattet av feilen. Finanstilsynet ba derfor om en redegjørelse for de vurderinger som lå til grunn for dette.

Slik Finanstilsynet forstår foretakets rapportering og svar, erkjenner foretaket at hendelsen innebærer brudd på god inkassoskikk. Finanstilsynet forstår videre svaret slik at foretaket mener det ikke foreligger grunnlag for å tilbakebetale eller omfordele de utenrettslige inndrivingskostnadene, fordi disse er tilkjent i dom eller i utleggsforretning.

Finanstilsynets vurdering

Inkassoloven gjelder for utenrettslig og rettslig inndrivelse av forfalte pengekrav, jf. Ot.prp.nr 2 (1987-1988) side 28, og det fremgår av inkassolovens § 8 annet ledd at det er i strid med god inkassoskikk å bruke inkassometoder som utsetter noen for urimelig påtrykk, skade eller ulempe. Dersom inkassator, oppdragsgiver eller andre som har bistått fordringshaveren handler i strid med god inkassoskikk, bortfaller skyldners erstatningsplikt for utenrettslige inndrivingskostnader, jf. inkassoloven § 17 fjerde ledd.

Generalklausulen om god inkassoskikk er generell og skiller ikke på hvilket tidspunkt i innfordringsprosessen regelbrudd finner sted. Forarbeidene sier ingenting som skulle tilsi at det har betydning når i innfordringsprosessen regelbrudd finner sted. I kommentarutgaven til inkassoloven skrevet av Ernst Moe mfl. er det på side 125 vist til at "Det må antakelig kreves at det er opptrådt i samsvar med god inkassoskikk helt frem til inkassooppdraget avsluttes. Selv om det ikke foreligger brudd på god inkassoskikk ved utsendelse av betalingsoppfordringen og andre brev, så kan det for eksempel i forbindelse med senere arbeid eller oppgjør av kravet skje lovstridig opptreden som medfører tap av retten til dekning av inkassoomkostninger".

Både lovens ordlyd og formålet med bestemmelsen tilsier etter Finanstilsynets vurdering at det ikke er grunn til å behandle spørsmålet om skyldners plikt til å erstatte inkassokostnader annerledes, selv om disse er tilkjent i rettskraftig dom eller utleggsforretning. Det avgjørende er at det er oppstått en feil i innfordringsprosessen og at skyldner har vært utsatt for urimelig påtrykk og dermed skal fritas fra å betale inkassokostnader jf. inkassoloven § 17 fjerde ledd. Reelle hensyn trekker i samme retning.

Avgjørelser fra Finansklagenemnda støtter opp under Finanstilsynets synspunkt. Det er inkassator som den profesjonelle part som må ha risikoen for feil i fremsendte brev og varsler. Dersom det er beregnet et purregebyr på et inkassovarsel før det var anledning til det vil dette øke skyldner sitt betalingspress jf. sak 2010-206 fra Finansklagenemnda. Videre sier Finansklagenemnda i sak 2017-802 at siktemålet med reglene om god inkassoskikk er å oppdra inkassobransjen til å utøve sin virksomhet i tråd med reglene.

Finanstilsynet mener korrekt retting innebærer at innbetalte utenrettslige inndrivingskostnader må tilbakebetales, fjernes på saker der innbetaling ikke er foretatt eller omfordeles i saker der salær og renter av disse er betalt, men saken som sådan ikke er sluttbetalt.

Foretaket har tatt Finanstilsynets vurdering til følge.

For Finanstilsynet

Arne Solberg
konstituert seksjonssjef

Elisabeth Selvik
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.